

Inventaris Collectie Lulofs

Universiteit Utrecht

Universiteitsbibliotheek

Onderdeel van: Klassieke talen; Historische cartografie

Lemma Digitaal Repertorium: <https://repertorium.library.uu.nl/collectie/lulofs/>

Samengesteld door Geert Goorhuis en Bart Jaski, 2021

Eindredactie: Bart Jaski

Versie: 17-12-2021

Hendrik Joan Lulofs (1871-1939) werd op 8 maart 1871 te Helmond geboren. Nadat hij de gymnasia te Rotterdam en Doetinchem had bezocht, ging hij in Amsterdam klassieke letteren studeren. Daar promoveerde hij in 1900 op het proefschrift 'De Antisthenis studiis rhetoricis'. Na een tienjarig verblijf in Amsterdam, waarin hij zich op de geografie van de Oudheid toelegde, werkte hij van 1911 tot juli 1933 bij het gymnasium te Gorinchem. Lulofs hield zich ook bezig met de geneeskunde van de Oudheid. Hij overleed op 18 januari 1939 in Amersfoort. Zijn neef was de classicus Hendrik Joan Drossaart Lulofs (1906-1998).

BOEKENVERZAMELING

Lulofs schonk in 1936 een groot deel van zijn boekenverzameling met bijbehorende kasten aan het Geografisch Instituut van de Rijksuniversiteit Utrecht. De boeken staan nu in de Universiteitsbibliotheek Utrecht op de signatuur 'Lulofs'. De schenking was aanleiding voor de uitgave van de bibliografie van C. van Dijk, *Werken op het gebied der antieke geographie en van verwante vakken in de Collectie-Lulofs van het Geographisch Instituut en in de Universiteitsbibliotheek te Utrecht: catalogus* (Utrecht, 1943) ([link](#)). In deze bibliografie worden ca. 500 titels tot en met 1940 gegeven, en waarvan er 218 uit de collectie Lulofs komen. Hierbij zitten ook zijn 31 eigen publicaties (p. 7-8), op zijn proefschrift na alle gepubliceerd in tijdschriften. Het oudste boek uit de collectie is gedrukt in 1536. Er zijn 33 titels tot en met 1800, 27 in de boeken met signatuur Lulofs *I* ([link](#)) en 6 in Lulofs *II* ([link](#)), verschillende met Lulofs' aantekeningen of die van vorige bezitters.

In Van Dijks *Werken op het gebied der antieke geographie* staat op p. 8 het kopje: Niet uitgegeven manuscripten van Dr. H. J. Lulofs, met daaronder twee titels:

Lulofs, H. J. Litteratuuroverzicht betreffende Strabo. Met korte inhoudsoverzichten. c. 1925. 4o. In handschrift Lulofs I.A. 15 (102)

Opvraagbaar via <https://utrechtuniversity.on.worldcat.org/v2/oclc/66857322>.

Er bevinden zich enkele bladen met aantekeningen achterin het schrift, twee aanvraagbriefjes van de bibliotheek van de UvA en een ansichtkaart uit Frankrijk (ca. 1930?). Agio sigaren kalendertje 1951-2, wellicht van Radt (zie beneden).

Strabo. Geographie. Boek I en II in het Nederlands vertaald en van commentaar voorzien door H. J. Lulofs. c. 1925. 4o. In handschrift. Lulofs I.A. 16 (102)

Dit handschrift wordt vermist

Ex libris van Lulofs

ARCHIEF

Op 6 januari 2006 werd door prof. dr. Stefan Lorenz Radt (1927-2017) het archief Lulof aan de Universiteitsbibliotheek Utrecht geschonken. Radt studeerde klassieke filologie aan de Universiteit van Amsterdam van 1946 tot 1953. In de periode 2003-2011 gaf hij Starbo's *Geographika* met Duitse vertaling uit in tien delen.

INVENTARIS ARCHIEF H.J. LULOFS (1871-1939)

De documenten zijn anders gerangschikt dan dat ze bij binnenkomst zijn aangetroffen.

Doos 1: Onderzoeksmateriaal voor publicaties

Map 1: Impressies van oude geografie

Ongebonden bundel van 55 dubbelbladen, getiteld 'Impressies van oude geografie en hare verhouding tot poëzie en filosofie'; tekst en noten, en correcties, en achterin de notitie Dr. H. J. Lulofs, Gorcum, mei 1914. Daarbij: 6 losse bladen met aantekeningen. Onuitgegeven.

Map 2: Alexandrië

Onderzoeksmateriaal voor de publicatie: 'Over de stad Oud-Alexandrië en haar oeconomisch bestaan', *Tijdschrift voor economische geografie* 6, no. 5 (1915), p. 169-182. Bundel losse bladen met een van de onderdelen getiteld: 'Over de stad Oud Alexandrië en haar handel'. Ruim honderd p. met diverse bundels en losse vellen met aantekeningen, vooral over klassieke auteurs die Alexandrië noemen, inclusief 16 dubbelbladen met als titel: Strabo Alex, met Nederlandse vertaling en noten van boek XVII waarin Strabo Alexandrië bespreekt.

Map 3: Hippocrates

Onderzoeksmateriaal voor de publicatie: 'Hippocrates' geschrift: "Over lucht, water en bodem", in zijn historisch-geographische betekenissen', *Tijdschrift voor het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* 33 (1916), p. 206-235, 518-538.

1. 107 losse genummerde bladen, aan één kant beschreven, met bovenstaande titel, samen met een Opgave der voornaamste literatuur en een blad correcties. Met aantekening in rood door Lulofs op p. 1: dit is de eerste helft; op p. 64: (wordt vervolgd). En op p. 1 de notitie: Proef aan: Dr. H. J. Lulofs, Langendijk te Gorinchem, deze vraagt 25 overdrukken (rechtens) en 25 ---- (eigen rekening). Naber. Op p. 107: Gorcum, October 1915.
2. Voorbereidende aantekeningen, deels doorgescheurd los in een cahier en 8 p. losse vellen.
3. Voorbereidende aantekeningen over secundaire literatuur over Hippocrates. Ruim 40 losse vellen, de meeste genummerd per besproken boek.

4. Drukproeven van beide delen van het artikel met correcties.
5. Bundel van 23 dubbelbladen met aantekeningen over Hippocrates' geschrift: 'Over lucht, water en bodem'.
6. Aantekeningen over Sarmatië en Scythië, 4 p.; losse aantekeningen, 6 p.
7. Briefkaart aan Lulofs gestuurd uit Den Haag op 3-11-1914, over het splitsen van zijn artikel, naam afzender (redactielid) onleesbaar.

Map 4: Taprobane / Ceylon

Onderzoeksmateriaal voor de publicatie: 'Taprobane's verrijzing op de oude wereldkaart. Eerste berichten over Ceylon, tot den tijd van Ptolemaeus, ± 130 n. Chr', *Tijdschrift voor het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* 37 (1920), p. 333-373, 482-502.

Ongebonden bundel van 54 dubbelbladen, getiteld 'Taprobane, zijn zone- en parallelgebied (Ceylon naar voorstellingen der ouden)'; tekst en noten, en correcties. Daarbij: bundel van ca. 50 losse bladen met aantekeningen.

Doos 2 Aantekeningen op Strabo en andere klassieke auteurs

Map 1 Aantekeningen op Strabo, I-IX

1. Aantekeningen, 24 p. (genummerd 1-24), *Geographica*; Strabo ed. Müller, Liber I, p. 1-66. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood. Op eerste p. staat: begonnen Gorinchem 7 sept 1910.
2. Aantekeningen, 43 p. (genummerd 25-67), *Geographica*; Strabo Liber II, p. 67-135. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
3. Aantekeningen, 14 p. (genummerd 68-81), *Geographica*; Strabo Liber III, p. 136-175. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood. Op eerste p. staat: begonnen Gorcum 3 Oct 1910.
4. Aantekeningen, 10 p. (genummerd 82-91), *Geographica*; Strabo Liber IV, p. 176-208. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
5. Aantekeningen, 8 p. (genummerd 92-99), *Geographica*; Strabo Liber V, p. 210-251. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
6. Aantekeningen, 12 p. (genummerd 100-111), *Geographica*; Strabo Liber VI, p. 252-288. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
7. Aantekeningen, 15 p. (genummerd 112-126), *Geographica*; Strabo Liber VII, p. 289-338 en fragmenta. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
8. Aantekeningen, 11 p. (genummerd 127-137), *Geographica*; Strabo Liber VIII, p. 332-389. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
9. Aantekeningen, 16 p. (genummerd 138-153), *Geographica*; Strabo Liber IX, p. 390-444. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.

Map 2 Aantekeningen op Strabo, X-XVII

1. Aantekeningen, 14 p. (genummerd 154-167), Geographica; Strabo Liber X, p. 444-489. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
2. Aantekeningen, 19 p. (genummerd 168-186), Geographica; Strabo Liber XI, p. 490-532. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
3. Aantekeningen, 19 p. (genummerd 187-205), Geographica; Strabo Liber XII, p. 533-580. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
4. Aantekeningen, 13 p. (genummerd 206-218), Geographica; Strabo Liber XIII, p. 581-630. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
5. Aantekeningen, 15 p. (genummerd 219-233), Geographica; Strabo Liber XIV, p. 632-684. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
6. Aantekeningen, 29 p. (genummerd 234-262), Geographica; Strabo Liber XV, p. 685-735. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
7. Aantekeningen, 15 p. (genummerd 263-277), Geographica; Strabo Liber XVI, p. 736-785. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
8. Aantekeningen, 29 p. (genummerd 278-307), Geographica; Strabo Liber XVII, p. 785-839. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood. Op de laatste pagina de aantekening: Gorcum 6 April 1911 fin.

Map 3: Griekse teksten

1. Aantekeningen, 10 p. Geographica; Apoll[onius] Rhod[ius]. Argon[autica]. Scholia ; ea cod. Paris. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
2. Aantekeningen, 6 p. (genummerd 1-3, 3; 2 ongenummerd met tekeningen). Geographica; a/ Clesias fragm. De rebus Assyr. ed. Didot., Latijn, Grieks en Nederlands.
3. Aantekeningen, 4 p. Geographica; Hecataeus, ed. Doberenz (2a); fragmenta, Grieks, Latijn en Nederlands.
4. Aantekeningen, 44 p. Geographica; Herodotus, ed. Stein / cf. Didot notae. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
Toegevoegd: 1 p. Ptolemaeus, ed. Muller, in potlood. Grieks.
5. Aantekeningen, 43 p. Geographica; Polybius: Historiae, ed. Didot. Grieks en Nederlands.
6. a. Aantekeningen, 10 p., Geographica; Thucydides, ed. Didot. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
b. Aantekeningen, 3 p., Geographica; a/ Schol. ad Thuc. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
7. Aantekeningen, 9 p. Geographica; Xenophon: Anabasis, ed. Rehdantes (?), Grieks, Duits en Nederlands.

Map 4: Latijnse teksten

1. a. Aantekeningen, 5 p. Geographica; Aelianus: Varia Historiae, ed. Hercher Didot. Latijn en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
b. Aantekeningen, 7 p. Geographica; A[ulus] Gell[ius], Noctes] Att[icae]. Latijn en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
2. Aantekeningen, 3 p. Geographica; Avienus: Ora Maritima. Latijn en Nederlands.
3. Aantekeningen, 36 p. Geographica; Caesar de Bello Gallico ed. Friedr. Kraner 1853 + vergel. m/e nieuwere ed., beh. p. 1-3, voor die aantek. gebruikt ed. Kraner 1886: 14^e Auflage, Latijn, Duits en Nederlands.
4. Aantekeningen, 11 (4+2+2+3) p. Geographica; Caesar, bell. Hisp.; bell. Afric.; bell. Civ., ed. Doberenz (2a); fragmenta, Latijn en Nederlands.
5. Aantekeningen, 26 p. Geographica; Amm[ianus] Marcell[inus], ed. Gronov[ius] 1693, Latijn en Nederlands.
6. Aantekeningen, 50 p., (Geographica) Annotationes a/ Plinius Nat. Hist. ed. Hardiunus Liber I curante Alexandre. Latijn en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
7. Aantekeningen, 27 p. Geographica; Curtius Rufus, Historiarum Alexandri Magni Macedonis. Latijn en Nederlands.
8. Aantekeningen, 25 p. Geographica; Solinus Polyhistor, ed. Mommsen. Latijn en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
9. Aantekeningen, 9 p. Geographica; Rutilius: Itinerarium ... ed. Lemaire Wernsdorf. Latijn en Nederlands.
10. a. Aantekeningen, 15 p. Geographica; Tacitus, Annales, ed. Nipperdey ex ed. Orellii. Nederlands en Latijn.
b. Aantekeningen, 9 p. Geographica; Tacitus, Historiae, ed. Orellius. Nederlands en Latijn.

Doos 3: Vergleich en varia

Map 1: Geogr. Vergleich ū. Bilder

1. Aantekeningen, 87 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder; Griekse teksten in verschillende bundeltjes, o.a. Eustathius, Dionys, Hanno, Scylax, Nicephorus en Stephanus Byzantinus. Grieks en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.
2. Aantekeningen, 35 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder; Latijnse teksten in verschillende bundeltjes: Dionysius Byzantinus, Avienus, Priscianus en Isidorus Charax. Latijn en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood. Bijgevoegd: 1 pagina met aantekeningen in potlood.
3. Aantekeningen, 46 (39+7) p. Geogr. Vergleich ū. Bilder; Pomponius Mela + Vossius, Observ. Ad Pomp. Melam. Latijn en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.

4. Diverse aantekeningen
 - a. Aantekeningen, 10 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder ap Strab. (v/d anot. Häbler). Grieks, Latijn en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.
 - b. Aantekeningen, 10 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder ap Strab., trad. franç. Frans, Grieks en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.
 - c. Aantekeningen, 5 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder, H. Bützer, üb[er] Strabo's Geogr. Duits, Grieks en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.
 - d. Aantekeningen, 2+1 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder, Friedmann, über d. Gestalt Italiens n/ Strabo; Über Geogr. D. Gr. Duits, Grieks en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.
 - e. Aantekeningen, 1 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder; Hadr[ianus] Junius, Bataviae Historia (cf. Strabo ed. Almeloveen).
5. Aantekeningen, 27 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder; Berger, Fragmenta. Grieks, Latijn, Duits en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.
6. Aantekeningen, 71 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder, Bunbury, A History of Ancient Geography, Volumen I[-II], Engels, Nederlands, Latijn en Grieks. Op de laatste pagina: fin. 30 Jan. 1912.
7. Aantekeningen, 17 p. Geogr. Vergleich ū. Bilder; Farbiger, Hdb. Duits en Nederlands met notities en onderstrepingen in rood.

Map 2: Varia

1. Aantekeningen, 9 lange bladen van dik papier, met 'Overzicht der Concourse' (uitslagenlijst met de namen Lulofs, Dekker, Beins, Collette, Feenstra, Melsen, Van Naersen, Molke, Van Straten, De Jong, Van Eck, De Ronde Bresser; 'Geografie chron. Gerangschikt; 'Auctores I'; 'Auctores II'; 'Tabellen overzicht der oude geographie volg. Ferbiger'; [Griekse en Latijnse aantekeningen]; 'Signa zodiaci – Index numerorum'; [literatuurlijst]; 'Strabo. Aantekeningen over ...'; [aantekeningen uit boek met paginanummers]).
2. Aantekeningen, 55 p., over geografische namen, per blad een locatie. Latijn, Grieks en Nederlands.
3. a. Aantekeningen, 6 p. Antike Geographie a/ Bursian ...: literatuurlijsten.
b. Aantekeningen, 11 p, Bursian, Geographica [en andere werken]: literatuurlijsten.
4. Aantekeningen, 10 p. Varia; a/ Arist., verschillende geschriften uit de ed. Du Val [*Aristotelis opera omnia quae extant Graece & Latine*, eerste editie is uit 1619]. Grieks en Nederlands, met notities en onderstrepingen in rood.
5. Aantekeningen, 6 p., Gosselin, Recherches, etc. (genummerd 1-2, 4-6); 1 blad met aantekeningen in potlood, doorgestreept. Nederlands en Frans.
6. Aantekeningen, 26 p., 'Figures b/ Strabo genoemd...'; notities in potlood.

Los bijgevoegd: 7 oude omslagen met titels.